

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

01/07/15

30/09/15

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	14,400,000	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	23,423,365	5,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	35.52%	12%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	25.65%	15%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.33%	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով, տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	4%	խախտում առկա չէ
Ն ² ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	173.81%	60%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	69.92%	10%	խախտում առկա չէ
Ն ² ²² Բանկի ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով , տվյալ երկրորդ խմբի արտարժույթով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	x	10%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	13.84%	20%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	44.10%	500%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.68%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.71%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	2%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	20% դրամով	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	20% դրամով	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	2.15%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	x	7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	x	7%	խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	խախտում առկա չէ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 15.10.2015թ.

Բանկի վարչության նախագահի
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Է. Սողոմոնյան

Ա. Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական արդյունքների մասին (ծն թիվ 6 ա)

«_30_» սեպտեմբերի _____ 2015 թ.

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	1,486,691	4,446,144	1,299,640	3,876,560
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	(841,661)	(2,623,464)	(692,396)	(2,055,981)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	645,030	1,822,680	607,244	1,820,579
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	85,777	259,952	82,680	250,799
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	(83,339)	(217,278)	(133,484)	(332,404)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	2,438	42,674	(50,804)	(81,605)
Եկամուտ շահաբաժիններից		1,916	98	98
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	120,899	407,613	151,762	500,745
Այլ գործառնական եկամուտներ	24,458	88,828	47,891	135,628
Գործառնական եկամուտներ	792,825	2,363,711	756,191	2,375,445
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	(44,626)	1,654	(87,174)	(122,562)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(299,293)	(943,581)	(288,287)	(918,358)
Այլ գործառնական ծախսեր	(83,416)	(238,467)	(76,104)	(216,233)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը	365,490	1,183,317	304,626	1,118,292
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(86,741)	(242,536)	(61,434)	(212,493)
Ժամանակաշրջանի շահույթ	278,749	940,781	243,192	905,799

Բանկի վարչության նախագահ՝

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.15թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6 բ)

«_30_» __սեպտեմբերի__2015թ.

«Պրոմթեյ բանկ» ՍՊԸ ք. Երևան, Հանրապետության 44/2
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	51,211	(237,092)	69,805	14,084
Փոխարժեքային տարբերություններ արտերկրյա գործառնությունների վերահաշվարկից				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ	51,211	(237,092)	69,805	14,084
Դրամական հոսքերի հեջավորում				
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ				
Այլ համապարփակ եկամտի գծով շահութահարկ	(10,243)	47,418	(13,961)	(2,817)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	40,968	(189,674)	55,844	11,267
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք	319,717	751,107	299,036	917,066

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարո Մկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.15թ.

Ենթահավելված 7

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

30 Սեպտեմբերի 2015 թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	10,863,144	15,616,272
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		1,856	1,856
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10,798,314	6,144,621
1.4	Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	15		
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	16	35,213,152	36,768,073
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	9,027,357	10,236,061
1.7	Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18		
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	4,118,276	4,171,377
1.12	Այլ ակտիվներ	21	4,664,929	4,837,812
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		74,687,028	77,776,072
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	14,137,276	17,966,112
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	30,669,908	30,019,803
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	5,332,738	5,908,602
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	11,835	11,215
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	433,599	440,772
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	178,420	257,423
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		50,763,776	54,603,927
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	14,400,000	14,400,000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		1,387,521	1,577,195
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52,075	52,075
3.3.2	Վերագմահատման պահուստներ	32	1,335,446	1,525,120
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	8,135,731	7,194,950
	Ընդամենը՝ կապիտալ		23,923,252	23,172,145
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		74,687,028	77,776,072

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Չաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.15թ.

Էմիլ Սողոմոնյան

Ալվարդ Մկրտումյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև թիվ 8)
30 Սեպտեմբերի 2015 թ.

«Պրոմբեյ քանկ» ՍՊԸ
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ		Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ
	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ	Հիմնադրված ֆինանսական հաստատությունների կապիտալ												
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Նախնական ֆինանսական հաշվառման միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)														
1. Մնացորդը մախորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի –2014-թ. (առուգված)	14,400,000				52,075		480,429			7,120,589		7,653,093		22,053,093
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10. Վերահաշվարկված մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկատու							11,267			905,799		917,066		917,066
13. Ծանուցաբաժնեներ											(895,000)	(895,000)		(895,000)
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաճանաչող գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
8. Մնացորդը մախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում -30– սեպտեմբերի 2014 թ. (շտուգված)	14,400,000				52,075		491,696			8,026,388	(895,000)	7,675,159		22,075,159
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)														
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2015-թ. (առուգված)	14,400,000				52,075		(91,508)		1,616,628	7,194,950		8,772,145		23,172,145
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը														
10. Վերահաշվարկված մնացորդը														
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքները բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝														
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ														
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին														
12. Այլ համապարփակ նկատու							(189,674)			940,781		751,107		751,107
13. Ծանուցաբաժնեներ												-		-
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝														
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում														
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝														
15.1. Մասնաճանաչող գլխավոր պահուստին														
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում														
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում														
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում														
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր														
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -30- Սեպտեմբերի- 2015թ. (շտուգված)	14,400,000				52,075		(281,182)		1,616,628	8,135,731		9,523,252		23,923,252

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.15թ.

ԿՏ

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն) _____
Գլխավոր հաշվապահ _____

Էմիլ Սողոմոնյան
Ալվարո Մկրտումյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
(ուղղակի մեթոդ)
30 Սեպտեմբերի 2015 թ.

Ենթահավելված 9

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		x	x
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		972,149	758,025
Ստացված տոկոսներ		3,689,603	4,296,321
Վճարված տոկոսներ		(2,100,466)	(2,804,927)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		250,799	259,952
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(332,404)	(217,278)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		121,424	(215,966)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)		303,729	412,253
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		9,233	47,918
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(618,627)	(637,119)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(351,142)	(383,129)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(7,518,946)	(580,719)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(8,610,507)	(476,677)
այդ թվում՝		(4,836,271)	(840,863)
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)			
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(1,720,505)	1,219,038
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(2,053,731)	(854,852)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		1,091,561	(104,042)
այդ թվում՝		(874,960)	897,753
համախառնների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		1,966,521	(1,001,795)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(6,546,797)	177,306
Վճարված շահութահարկ		(259,269)	(68,507)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(6,806,066)	108,799
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)			-
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(176)	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(236,504)	(91,619)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում		5,465	
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(231,215)	(91,619)
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ		(895,000)	
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(2,104,370)	(1,062,962)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)		2,234,394	(949,916)
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)		(121,908)	8,878
Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		1,078,500	(460,423)
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		191,616	(2,464,423)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		99,395	(25,278)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		(6,746,270)	(2,472,521)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	16,394,988	15,895,791
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	9,648,718	13,423,270

Բանկի վարչության նախագահ

(գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __15.10.15թ.

ԿՏ

Էմիլ Սողոմոնյան

Ալվարո Մկրտումյան

«ՊՐՈՍԵԹԵՅ ԲԱՆԿ» ՍՊԸ

30 Սեպտեմբեր 2015թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ն ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է՝

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ձուլակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ գործող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ
Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ
Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ
Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ
Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը ,համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ
Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ
Սկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ
Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարկավորման և ավանդների ներգրավված Վարչության պետ, Վարչության
Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ
Եղիազարյան Կարեն – Միջազգային հարաբերությունների, ֆինանսական շուկաներում գործառնությունների
և վճարային քարտերի Վարչության պետ, Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«Պրոմբեյ Բանկ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է: Բանկի տասը մասնաճյուղերն են.

1. «Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Տիգրան Մեծ 10
2. «Կասյան» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Կասյան 5
3. «Երվանդ Քոչար» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Երվանդ Քոչար 17/1
4. «Ազատության 12» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Ազատության 12
5. «Գարեգին Նժդեհ» մասնաճյուղ	ք.Երևան, Գարեգին Նժդեհ 19

6. «Էրեբունի» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Գաջեգոր ծներ ի 76
7. «Գյումրի» մասնաճյուղ	ք. Գյումրի, Շահումյան 125/3
8. «Առտայք» մասնաճյուղ	ք. Արմավիր, Հանրապետության 28, 1/3
9. «Դավթաշեն» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Տրգրան Պետրոսյան 32/8
10. «Վանաձոր» մասնաճյուղ	ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչի 34

Բանկի աշխատակիցների թվաքանակը **229** է:

«Պրոմթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի:

2011թ. 1-ին եռամսյակում գրանցվել է «Պրոմթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ի փոփոխված կանոնադրությունը, համաձայն որի բանկի կանոնադրական կապիտալը կրկնապատկվել է՝ համարվելով 7.200.000 հազ. դրամով և ներկայումս կազմում է **14.400.000 հազ. դրամ**, որից 7.758.000 հազ. դրամ (53.87%), պատկանում է ոչ ռեզիդենտ, իսկ 6.642.000 հազ. դրամ (46.13%), ՀՀ ռեզիդենտ փայատերերին:

2015թ. 3-րդ եռամսյակի դրությամբ բանկի մասնակիցների կազմը հետևյալն է.

- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ «Պրոմթեյ – Սիթի» ՍՊԸ 7.196.400 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 49.97%,
- ✓ ՀՀ ռեզիդենտ «Զակնեֆտեգազտորյ-Պրոմթեյ» ԲԲԸ 6.642.000 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 46.13%
- ✓ ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն 561.600 հազ. դրամ՝ ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 3.9%,

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և հաստատում է բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը, որտեղ ներառված են լինում նաև խորհրդի անդամների և բանկի ղեկավարների վարձատրության չափի սահմանումները:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտին իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտին իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«Պրոմթեյ Բանկ» ՍՊԸ /այսուհետ՝ բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հավառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հավառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառույթի, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հոդվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հոդվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հոդվածները հաշվեկշռի բոլոր հոդվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ

ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չպետք է զեղչվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ: Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

ա) դրամական միջոց է,

բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,

գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,

ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով,

բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,

գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,

դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները

պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:-

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերալին հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են , որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և ղեքիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ , իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատուները վաճառողի «ղեպո» հաշվից գնորդի «ղեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատուները գնորդի «ղեպո» հաշվից ետ է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «ղեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի , արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի , գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական գույք ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին , իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխառության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի

նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխատուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը.

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերաժողովորեն գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները: Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին, և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով (ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները,

գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը գեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիշտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից զուրկ որոշելի (ինքնուիշխանացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

-շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,

-կահույքի համար՝ 10 տարի,

-համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,

-գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,

-հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,

-փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության

սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- կանոնակարգումը,
- մոնիտորինգը,
- դիվերսիֆիկացումը,
- լիմիտավորումը,
- ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30 սեպտեմբեր 2015	30 սեպտեմբեր 2014
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	473.71	407.60
ՀՀ դրամ/1 եվրո	531.36	513.49

3.«Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

<u>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	229,016	102,052
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	3,193,920	2,981,334
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	646,046	643,604
Տոկոսային եկամուտ «Ռ-Եպո» պայմանագրերից	359,885	136,073
Այլ տոկոսային եկամուտ	17,277	13,497
Ընդամենը	4,446,144	3,876,560

<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից և վարկերի դիմաց	249,306	344,143
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային	1,309,667	1,246,080

ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց		
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	219,940	199,668
Տոկոսային ծախսեր «Ռ-Եպո» պայմանագրերի դիմաց	838,569	261,306
Այլ տոկոսային ծախսեր	5,982	4,784
Ընդամենը	2,623,464	2,055,981
<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	1,822,680	1,820,579

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	21,196	18,838
Հաշվարկային ծառայություններից	105,947	103,439
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	3,481	17,151
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	585	662
Վճարային քարտերի սպասարկումից	51,322	46,727
Այլ կոմիսիոն վճարներ	77,421	63,982
Ընդամենը	259,952	250,799

<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	31,177	30,759
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	44,234	40,948
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	5,441
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	94	148
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	141,773	255,108
Ընդամենը	217,278	332,404

<u>Ստացված գույտ կոմիսիոն և այլ վճարներ</u>	42,674	(81,605)
--	---------------	-----------------

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտ շահաբաժիններից	1,916	98

5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<u>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից աժանցյալներից		- - -
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		-
Ընդամենը		-

<u>Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից պարտքային արժեթղթերից աժանցյալներից	1,426 (33,983)	1,426 (24,014)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	53,194	120,210
Ընդամենը	20,637	97,622

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	412,253	303,729

Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(25,277)	99,394
Ընդամենը	386,976	403,123
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	407,613	500,745

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	73,986	117,405
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-	5,175
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	
Այլ եկամուտներ**	14,842	13,048
Ընդամենը	88,828	135,628

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը:

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

	30/09/15	30/09/14
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումներ	(1,379,681)	(3,181,237)
Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	1,381,335	3,058,675
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին	1,654	(122,562)

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

<u>Ընդհանուր վարչական ծախսեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	627,589	616,074
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	689	1,292
Գործուղման ծախսեր	4,946	11,359
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	80,376	70,322
Ապահովագրության ծախսեր	940	2,599
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	10,247	7,777

Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	72,860	68,223
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	21,616	26,850
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	69,963	68,126
Տրանսպորտային ծախսեր	6,641	8,373
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	13,035	14,225
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	20,967	14,917
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	655	
Այլ վարչական ծախսեր**	13,057	8,221
Ընդամենը	943,581	918,358

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	600	80
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	16,000	18,950
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	36,285	35,634
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	144,720	124,604
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	34,449	30,063
Այլ ծախսեր***	6,413	6,902
Ընդամենը	238,467	216,233

11. Հահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	207,806	108,664
Հետաձգված հարկ	34,730	103,829
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	242,536	212,493

8.23- Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Հազար ՀՀ դրամ	2014	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	30.09.15
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	18,182	703	-	18,885
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	4,013	2,544	-	6,557
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	22,878	-	47,418	70,296
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	45,073	3,247	47,418	95,738
Հիմնական միջոցների վերագնահատում	(404,557)	400	-	(404,157)
Վարկեր և փոխատվություններ	(66,888)	(31,115)	-	(98,003)
Այլ ակտիվներ	(14,400)	(12,777)	-	(27,177)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(485,845)	(33,566)	-	(529,337)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(440,772)	(40,245)	47,418	(433,599)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,646,074	3,743,103
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	254,574	229,092
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	5,889,996	11,391,577
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	72,500	252,500
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	10,863,144	15,616,272

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **Ար.Քա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **72,500 հազ. դրամ**:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2015թ.	2014թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,900,648	3,972,195
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	5,889,996	11,391,577
Թղթակցային հաշիվներ	2,632,626	532,019
Ընդամենը	13,423,270	15,895,791

Ֆինանսական վիճակի մասին Ձև թիվ 7 միջանկյալ հաշվետվության Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտոր մասում արտացոլված **1.856 հազ. դրամը** հուշադրամի արժեք է:

14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	15,075	59,605
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	2,454,343	347,855
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	163,208	124,559
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	2,632,626	532,019

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝ վարկեր և ավանդներ ֆատկորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	3,022,131	1,699,714

ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝ վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	-	
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում վարկեր և ավանդներ ֆակտորինգ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ այլ	265,680 -	27,026
Հաշվեգրված տոկոսներ	38,173	15,369
Ընդամենը	3,325,984	1,742,109
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,958,610	2,274,128

**Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և
ավանդներ, այլ պահանջներ**

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
վարկեր և ավանդներ	142,113	
ֆակտորինգ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,505,522	3,690,998
ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
այլ	97,160	96,039
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	-	-
վարկեր և ավանդներ		
ֆակտորինգ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
վարկեր և ավանդներ	77,112	68,354
ֆակտորինգ	-	
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	11,977	-
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,820	15,102
Ընդամենը	4,839,704	3,870,493
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)

Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,839,704	3,870,493
---	-----------	-----------

Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,798,314	6,144,621
---	------------	-----------

15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		-	-	
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր		-	-	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-	-

Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	-	-
<u>Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>		
Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ածանցյալ գործիքներ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածքություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածքություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	34,569,300	36,377,746
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային	2,832,023	2,489,286
Օվերդրաֆտ	42,929	37,937
Վարկային քարտեր	696,756	597,174
Ֆակտորինգ		
Ֆինանսական լիզինգ		
Հետգնման պայմանագրեր		
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ		
Այլ		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	447,216	320,011
Ընդամենը վարկեր և այլ փոխառվածքություններ	35,756,201	37,332,868
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածքությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(543,049)	(564,795)
Ընդամենը զուտ վարկեր	35,213,152	36,768,073

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված չաշխատող (արժեզրկված) վարկերի և փոխառվությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և փոխառվություններ, որից	35,756,201	37,332,868
չաշխատող (արժեզրկված) վարկեր և փոխառվություններ, այդ թվում՝ արժեզրկված	1,266,750 84,955	1,269,436 3,287
Ընդամենը չաշխատող վարկեր	1,266,750	1,269,436
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(39,156)	(14,094)
Ընդամենը զուտ չաշխատող վարկեր	1,227,594	1,255,342

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	3,287,811	1,699,714
այդ թվում`		
• վարկեր	3,022,131	1,699,714
• ավանդներ	265,680	
Ֆինանսական կազմակերպություններ	142,113	-
Պետական ձեռնարկություններ	250	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ,	24,633,249	27,406,450
այդ թվում`		
խոշոր ձեռնարկություններ	11,718,652	11,724,600
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	12,914,597	15,681,850
Ֆիզիկական անձինք	7,852,994	6,836,056
այդ թվում`		
• սպառողական վարկեր	4,370,423	3,773,643
• հիփոթեքային վարկեր	2,832,023	2,489,286
• վարկային քարտեր	650,548	573,127
Անհատ ձեռնարկատերեր	2,822,492	2,770,350
Հաշվեգրված տոկոսներ	485,532	335,380
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	39,224,441	39,047,950
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(543,049)	(564,795)
Ընդամենը զուտ վարկեր և փոխատվություններ	38,681,392	38,483,155

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	8,065,193	22.56	9,956,727	26.67
Գյուղատնտեսություն	181,613	0.51	133,878	0.36
Շինարարություն	1,545,033	4.32	2,879,395	7.71
Տրանսպորտ և կապ	1,913,613	5.35	1,782,488	4.77
Առևտուր	12,127,651	33.92	11,912,900	31.91
Սպառողական	5,124,954	14.33	4,417,866	11.83
Հիփոթեքային վարկեր	2,854,462	7.98	2,503,332	6.71
Սպասարկման ոլորտ	1,155,233	3.23	1,784,407	4.78
Այլ	2,788,449	7.80	1,961,874	5.26
Ընդամենը	35,756,201	100.00	37,332,867	100

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ Ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	35,618,001	99.61	36,943,030	98.96
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ				
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ	138,200	0.39	389,837	1.04
Ընդամենը	35,756,201	100	37,332,867	100

17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	8,887,738	10,098,647
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	8,887,738	10,098,647

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>Օուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր		-		-

վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	44,251	42,825
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	44,251	42,825

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
	-			
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ	95,368		94,589	
			-	

Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	95,368	94,589
--	--------	--------

<u>Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական ակտիվներ</u>				
վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-		
Ընդամենը	-	-		

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	9,027,357	10,236,061
--	-----------	------------

* Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների տոկոսներն կազմում են 227,824 հազ դրամ, որից

ՀՀ պետական արժեթղթեր	225,489
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	2,335

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. «Արմենիան Քարո» ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում և սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12.143.1	2 %
2. «ԱՔՌ-Ա Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32.108.0	5.9 %
Ընդամենը				44.251.1	7.9 %

18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	- -	- -
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-

Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-
----------------------------	---	---

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>քցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>չցուցակ- ված</u>
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	-		-	
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ			-	
Հաշվեգրված տոկոսներ	-		-	
Ընդամենը	-		-	

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	<u>Օուցակված</u>	<u>քցուցակ- ված</u>	<u>ցուցակվա ծ</u>	<u>քցուցակ- ված</u>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ				

վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)	(-)	(-)

Ձուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	-	-
--	---	---

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա մջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակ. հիմն. միջոցների գծով կապիտալ ներդ.	Ընդամենը
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2014թ.	2,060,704	312,666	92,693	585,200	-	117,588	3,168,851
Ավելացում	83,354	174,722	42,174	30,185	18,586	297	349,318
Դուրս գրում		(13,309)	(28,638)	(70)	(18,586)	(297)	(60,900)
Վերագնահատում*	2,022,783						2,022,783
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	(566,312)						(566,312)
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	3,600,529	474,079	106,229	615,315	-	117,588	4,913,740
Ավելացում	1,612	53,766	346	9,314	-	-	65,038
Դուրս գրում		-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում*	-						-
Արժեզրկում							
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2015թ.	3,602,141	527,845	106,575	624,629	-	117,588	4,978,778

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2014թ.	513,364	206,081	87,906	338,843	-	66,321	1,212,515
Ավելացում	55,195	48,362	8,959	33,718		12,709	158,943

Դուրս գրում		(13,309)	(28,347)	(70)		(18)	(41,744)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	(566,312)						(566,312)
Արժեզրկում							
Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	2,247	241,134	68,518	372,491	-	79,012	763,402
Ավելացում	40,689	54,903	7,917	26,084		9,519	139,112
Դուրս գրում	-	-	-	-		-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-						-
Արժեզրկում							
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2015թ.	42,936	296,037	76,435	398,575	-	88,531	902,514

Զուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	3,598,282	232,945	37,711	242,824	-	38,576	4,150,338
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2015թ.	3,559,205	231,808	30,140	226,054	-	29,057	4,076,264

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2014թ.	35,638	18,870	-	53,077	-	107,585
Ավելացում	-	745				745
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Վերագնահատում*						
Արժեզրկում	-	-	-		-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	35,638	19,615	-	53,077	-	108,330
Ավելացում	3,327	23,254	-	-		26,581
Օտարում	-		-	-	-	-
Վերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2015թ.	38,965	42,869	-	53,077	-	134,911

Կուտակված մաշվածություն

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2014թ.	29,167	6,028	-	43,349	-	78,544
Ավելացում	1,181	2,267	-	5,299	-	8,747
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում						
	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2014թ.	30,348	8,295	-	48,648	-	87,291

Ավելացում	835	2,543	-	2,230	-	5,608
Օտարում						
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում						
Արժեզրկում						
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2015թ.	31,183	10,838	-	50,878	-	92,899

Ձուտ հաշվեկշռային արժեք

Նախորդ տարվա վերջում 31.12.2014թ.	5,290	11,320	-	4,429	-	21,039
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2015թ.	7,782	32,031	-	2,199	-	42,012

21. «Այլ ակտիվներ»

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	66,714	43,573
Ընդամենը	66,714	43,573
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
«Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	66,714	43,573

<u>Դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	<u>Հաշվետու ժամանակաշրջան</u>	<u>Նախորդ ժամանակաշրջան</u>
Դերիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	649	808
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	986	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	8,008	5,830
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց. ապահովագրության վճարների գծով	1,240	112,254
Այլ դերիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	10,883	118,892
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(5,790)	-
Ընդամենը	5,093	118,892

Այլ ակտիվներ

Պահեստ	8,649	14,626
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ*	4,574,764	4,652,163
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	6,737	5,772
Այլ ակտիվներ	2,972	2,786
Ընդամենը	4,593,122	4,675,347

Ընդամենը այլ ակտիվներ	4,664,929	4,837,812
------------------------------	------------------	------------------

4,574,764 հազ. դրամը հանդիսանում է չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած գրավի գումար

23.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	1,444	1,444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	1,444	1,444
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>		
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր * ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	3,626,950 8,707,658	3,599,999 9,797,571
ՀՀ բանկեր վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	- - 43,500	949,916 - -
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		

ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	-	
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ		
ֆինանսական լիզինգ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ	5,642	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	15,213	33,991
Ընդամենը	12,398,963	14,381,477

Ֆինանսական կազմակերպություններ

Ընթացիկ հաշիվներ	332,052	116,376
վարկեր և ավանդներ	305,414	304,065
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	45,207
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ծեռք բերված արժեթղթերի գծով	1,023,771	3,106,052
այլ	70,166	4,672
Հաշվեգրված տոկոսներ	5,466	6,819
Ընդամենը	1,736,869	3,583,191

Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14,137,276	17,966,112
---	-------------------	-------------------

24.«Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	615,003	738,068
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ*	57	62
Հաշվարկված տոկոսներ	13,524	2,427
Ընդամենը	628,584	740,557

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	5,692,280	6,496,180
Ժամկետային ավանդներ	828,356	894,590
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	-	15,482
Հաշվարկված տոկոսներ	7,336	15,235
Ընդամենը	6,527,972	7,421,487

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	19,738	20,290
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	19,738	20,290

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	10,355	10,477
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	10,355	10,477

Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	2,775,237	2,189,902
Ժամկետային ավանդներ	16,977,240	15,605,593
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ	18,856	17,533
Հաշվարկված տոկոսներ	197,819	195,696
Ընդամենը	19,969,152	18,008,724

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	614,287	818,766
Ժամկետային ավանդներ	2,879,579	2,928,047
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	20,241	71,455
Ընդամենը	3,514,107	3,818,268

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30,669,908	30,019,803
--	------------	------------

Հաճախորդների բոլոր ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

25. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային արժեթղթեր	5,313,522	5,773,945
Հաշվեգրված տոկոսներ	19,216	134,657
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,332,738	5,908,602

26. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝ ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		
Ընդամենը	-	-

27. «Վճարվելիք գումարներ»

<u>Վճարվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան

Շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերով գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	11,835	11,215
Այլ	-	-
Ընդամենը	11,835	11,215

29. «Այլ պարտավորություններ»

«Այլ պարտավորություններ»	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	-	-
Այլ հաշվարկներ գծով	-	-

Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով՝

շահութահարկի գծով	26,678	-
ԱԱՀ-ի գծով	313	548
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	1,212	106,517
սոց. ապահովագրության վճարումների գծով	-	-
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	65,775	75,304

Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	14,273	15,345
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով		
Այլ պարտավորություններ*	70,169	59,709
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	178,420	257,423

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2015	2014
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	56,002	58,076
Ավելացում		
Եկամտի ճանաչում	(1,556)	(2,074)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	54,446	56,002

30. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 14.400.000 հազ. ՀՀ դրամ է:
Համաձայն Բանկի կանոնադրության, փայատիրական կապիտալը կազմված է թվով 14,400 փայամասերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000,000 դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ՌԴ ռեզիդենտ Պրոմեթեյ - Սիթի ՍՊԸ	7.196.400	49.975%	Հյուրանոցային բիզնես
ՀՀ ռեզիդենտ Զակենֆտեգազատոյ-Պրոմեթեյ ԲԲԸ	6.642.000	46.125 %	Գազատարների և նավթամուղերի շինարարություն
ՌԴ ռեզիդենտ Գևորգյան Վազգեն	561.600	3.9 %	
Ընդամենը՝	14.400.000	100 %	

30.09.15թ-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված փայամասեր չեն եղել:
Փայատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:
Բանկի փայատիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվում է փայատերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:
Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ

օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված փայատիրական կապիտալի 5%-ի չափով:

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, նրաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	607,036	828,870
Տրամադրված երաշխիքներ	409,847	118,597
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Ընդամենը՝	1,016,883	947,467
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
	1,016,883	947,467

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի, բանկոմատների համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	30.09.2015
Մինչև 1 տարի	93,525
1-5 տարի	192,491
5 տարուց ավելի	33,600
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	319,616

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին» օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ՝ արտարժույթով ավանդների դեպքում), Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր
- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը ապահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկղում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամսեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ

ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավարություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավարություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,

բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյտինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,

գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,
- զուտ շահույթով (կան վնասով),
- ապահովագրական փոխհատուցումով,
- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-

սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոցների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն «Վարկային ռիսկի կառավարման» դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառնության իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:

Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.

- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ
Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում	Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում	Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում
Որոշման ընդունում	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները	Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները
Ռիսկի վերահսկում	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ	Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում,

	տեղեկատվության հայթհայթում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստակամության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում	լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների
Ռիսկերի մոնիտորինգ.	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Աղյուսակում ներառված չեն հաշվեգրված տոկոսները, տույժերն ու տուգանքներն:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ , այդ թվում՝	34,198,755	4,152	1,134,660	36
1. Արդյունաբերություն	7,982,507	118	47,637	2
2. Գյուղատնտեսություն	180,780	11		
3. Շինարարություն	1,233,887	28	255,628	2
4. Տրանսպորտ և կապ	1,782,865	17		
5. Առևտուր	11,505,524	362	519,053	11
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,006,994	50	128,818	2
7. Սպառողական* այդ թվում՝	4,977,624	3,270	104,343	16
7.1 անշարժ գույքի գրավով	2,421,551	512	68,317	8
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,138,993	173	30,110	4
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	5,528,574.00	296.00	79,181	3
Դերքիտորական պարտքեր	4,983,481	313	4,693	18
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,016,884	552		
ներաշխիքներ	409,847	14		
ակրեդիտիվներ				

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային			
	գումարը	քանակը	գումարը	քանակը
Վարկեր և փոխառվածություններ , այդ թվում՝	35,893,396	3,489	1,159,637	20
1. Արդյունաբերություն	9,914,339	102		
2. Գյուղատնտեսություն	133,304	7		
3. Շինարարություն	2,097,210	46	717,831	2
4. Տրանսպորտ և կապ	1,767,608	16		
5. Առևտուր	11,437,463	339	377,018	5
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1,775,297	54		
7. Սպառողական* այդ թվում՝	4,324,630	2,667	64,788	13
7.1 անշարժ գույքի գրավով	1,729,885	431	52,617	3
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,169,536	164		
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	4,443,545	258		
Դեբիտորական պարտքեր	1,679,024	225		
Ինվենտարիզիոն արժեթղթեր	44,251			
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	947,467	425	-	
ներառյալ՝	118,596	9	-	
ակրեդիտիվներ			-	

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	34,198,755	4,152	1,134,660	36
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	34,061,783	4,147	1,134,660	36
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների) `				
1. Ռուսաստան	30,822	3		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	106,150	2		

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Արժեզրկված ակտիվներ	
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	35,893,396	3,489	1,159,637	20
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	35,505,366	3,483	1,159,637	20
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների) `				
1. Ռուսաստան	181,130	4		
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	206,900	2		

Բանկը հաստատել է վարկային ակտիվների արժեքի չափման արժեգրկման կորստի գնահատման և պահուստի ձևավորման նոր կարգ :
Համաձայն որի և կատարվել է 30.09.15թ-ի բանկի պահուստների ձևավորումը :

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների, գների, փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային և տոկոսային ռիսկերին, որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից, այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ, երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ, սփուլ, ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման, արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման, արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման, արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը, որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերով:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով, Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների, որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

- ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս,
- բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12//14 թ	30/09//15 թ
----------	-------------------	-------------	-------------

ԱՄՆ դոլար	7%	-3.00%	2.02%
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%	0.06%	0.03%
Եվրո	7%	-0.05%	0.03%
Ռուս.ռուբլի	7%	-0.03%	-0.78%
Կանադական դոլար	7%	0.07%	0.01%
Շվեդարական ֆրանկ	7%	0.07%	0.05%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթահն աօտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև, պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական աօտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Աօտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲում	6547178	2649570	1666396	10863144
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	5157123	5538445	102746	10798314
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11110343	24102809		35213152
Վաճառքի համար մատչելի ֆին աօտիվներ	8931989	95368		9027357
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին աօտիվներ				
Այլ	8731143	45619	8299	8785061
Ընդամենը աօտիվներ	40458078	32431811	1777441	74667330
Պարտավորություններ				

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	13678238	415536	43502	14137276
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3013815	27190837	465256	30669908
Այլ պարտավորություններ	557978	5398457	157	5956592
Ընդամենը պարտավորություններ	17250031	33004830	508915	50763776
Զուտ դիրք	23208047	(573019)	1268526	23903554

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ *	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲում	7055367	7773533	787373	15616273
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	4464657	1496932	183032	6144621
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	13590009	23177192	872	36768073
Վաճառքի համար մատչելի ֆին ակտիվներ	10141473	94588	0	10236061
Սինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին ակտիվներ			0	
Այլ	8972849	28289	9906	9011044
Ընդամենը ակտիվներ	44224355	32570534	981183	77776072
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ				
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	16802983	1163127	2	17966112
Այլ պարտավորություններ	3330454	26596169	93180	30019803

Ընդամենը պարտավորություններ	708983	5909005	24	6618012
Զուտ դիրք	20842420	33668301	93206	54603927

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը ՄԴ-Ռ-ը ՄԴ-Ռ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներինը շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին (ՄԴ-Ռ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ` որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն` կապված մարման ժամկետայնությունից օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը` նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույքներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կարևորվում են

- տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)
- դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրաված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար

$$GAP = RSA - RSL \quad (1)$$

որտեղ
 RSA տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են
 RSL տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են
 GAP տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է:
 Ճեղքվածքը կարող է լինել գրոյական բացասական և դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կրերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կրերի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները

- ❖ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով
 - ❖ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում
 - ❖ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:
- Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքերի փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը

$$\Delta NII = \sum GAP_t * \Delta R * K \quad (2)$$

որտեղ

ΔNII զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում

$GAP_t - t$ ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է

ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է

$K = (90t) / 365$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները և պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» Կանոնակարգ 3ով սահմանված ձև թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները գտվում են ակտիվներից այսպես վերցվում է «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» և «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» ակտիվների և պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա

$$\Delta NII = (GAP15*75/365+ GAP45*45/365+ GAP75*15/365) * \Delta R \qquad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նաև տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նաև անտոկոս և ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAPի հաշվարկում ընդգրկվում է «ցպահանջ» «մինչև 30 օր» «31ից 60 օր» և «61ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» և «Անտոկոս» ակտիվները և պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) և ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետևաբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամուտների վրա:

31/12/14/թ դրությամբ

ΣGAPt	-7228086	հազ դրամ
Տոկոսադրույքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	2%	-1%
Շահույթ/վնաս՝ ΔNII	-144562	72281

30/06/15/թ դրությամբ

ΣGAPt	- 5577085	հազ դրամ
Տոկոսադրույքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	2%	-1%

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ	իսկ
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր	4505523	710565		1952490					625000	142113		
ավանդներ		710565		1686810					625000	142113		
ֆատկորինգ				265680								
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	4505523											
այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝ վարկեր	32373	4167	137572	165980	481350	661563	1221515	1766131	5686144	11135522	3798880	9972779
ավանդներ	32373	4167	137572	165980	481350	661563	1221515	1766131	5686144	11135522	3798880	9972779
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝			683993		89217				6012630		1078128	95368

երկարաժամկետ պարտք գործիքներ			683993		89217				6012630		1078128	95368
կարճաժամկետ պարտք գործիքներ												
ավանդային հավաստագրեր												
կապիտալի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	4537896	714732	821565	2118470	570567	661563	1221515	1766131	12323774	11277635	4877008	10068147
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝	8707660						3700000	23685	3708		205008	
վարկեր							3600000		3708		205008	
ավանդներ							100000	23685				
ֆատկորինգ												
լիզինգ												
հետգնման պայմանագրեր	8707660											
այլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝	102500	1100860	50526	3007839	34344	3446813	466104	6622692	186346	5767152		
ավանդներ	102500	1100860	50526	3007839	34344	3446813	466104	6622692	186346	5767152		
հետգնման պայմանագրեր												
այլ												
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝										3188160		2125440
փոխարկելի արժեթղթեր												
հիփոթեքային պարտատոմսեր												
այլ պարտատոմսեր												
ստորադաս փոխառություններ										3188160		2125440
Ներգրաված այլ									615116			

միջոցներ												
Ընդամենը	8810160	1100860	50526	3007839	34344	3446813	4166104	6646377	805170	8955312	205008	2125440
Զուտդիրք	(4272264)	(386128)	771039	(889369)	536223	(2785250)	(2944589)	(4880246)	11518604	2322323	4672000	7942707

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1ից մինչև 3 ամիս		3ից մինչև 6 ամիս		6ից մինչև 1 տարի		1ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	խճիճով	դրամով	խճիճով	դրամով	խճիճով	դրամով	խճիճով	դրամով	խճիճով	դրամով	խճիճով
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզման պայմանագրեր այլ	3691058			949940	125000		125000		500000			
	3691058			949940	125000		125000		500000			
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆատկորինգ լիզինգ հետզման պայմանագրեր այլ	328077	264581	1042932	884808	124406 7	147353 8	2318303	3058633	6905987	13027486	214572 9	410185 2
	328077	264581	1042932	884808	124406 7	147353 8	2318303	3058633	6905987	13027486	214572 9	410185 2
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ երկարաժամկետ պարտք գործիքներ կարճաժամկետ պարտք գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գոծիքներ									5652752		134084 3	94588
									5652752		134084 3	94588

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեքներ												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	4019135	264581	1042932	183474 8	136906 7	147353 8	2443303	3058633	13058739	13027486	348657 2	419644 0
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմների նկատմամբ այդ թվում՝ վարկեր ավանդներ ֆակտորինգ լիզինգ հետգնման պայմանագրեր այլ	9842812			949940	100171			199487	3602246		2160	
	9842812			949940	100171			199487	3602246		2160	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ավանդներ հետգնման պայմանագրեր այլ	39280	488398	63150	211779 4	453924	311495 1	167199	7624821	314398	5024289		
	39280	488398	63150	211779 4	453924	311495 1	167199	7624821	314398	5024289		
Բանկի կողմից թողարկված արժեքներ այդ թվում՝ փոխարկելի արժեքներ հիփոթեքային պարտատոմսեր այլ պարտատոմսեր ստորադաս փոխառություններ										5774700		
										5774700		
Ներգրված այլ միջոցներ									738140			
Ընդամենը	9882092	488398	63150	306773 4	554095	311495 1	167199	7824308	4654784	10798989	2160	
Զուտ դիրք	-5862957	-223817	979782	- 123298 6	814972	- 164141 3	2276104	-4765675	2751203	7881249	348441 2	419644 0

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու		Նախորդ հաշվետու	
	Ժամանակաշրջանի		Ժամանակաշրջանի	
	տոկոսադրույքներ		տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ	Արտարժույթ

			դրամ	
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում՝				
վարկեր	9.0	7.5	9	5
ռեպո	12.3		25.3	
տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	20.4	12.1	18.37	12.04
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	12.6	4.1	11.78	4.4
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր				
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	8.7	6.0	10.2	5.8
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	13.0	7.9	11.8	8.1
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		5.5		5.5

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետևանքով:

Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

323 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- ✓ առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- ✓ երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1 Ձևավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ և ժամկետային) բազային համապատասխան

2 Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝

- որակը
- ծավալները
- կառուցվածքը
- նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները

3 Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4 Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5 Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը
- տոկոսային մարժայի կառավարումը
- ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- ռիսկերի կառավարումը
- ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձևավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով

1 Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:

2 Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:

3 Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:

4 Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:

5 Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:

6 Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7 Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8 Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձևավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3ամիս	3ից մինչև 6ամիս	6ից մինչև 12ամիս	1ից մինչև 3տարի	3տարուց ավելի		
Ակտիվ ներքնարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲ ում			10863144							10863144
Պահանջներ բանկերի ևայլ ֆինկազմ նկատմամբ			2709738	7382751		125000	517113		63712	10798314
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	454862	1278294	10472	1778789	2723419	4387500	18764349	5815467		35213152
Արժեթղթեր այդ թվում				1049100	89217		5043045	2845995		9027357
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի										
մինչև մարման ժամկետը պահվող										
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				1049100	89217		5043045	2845995		9027357
Այլ պահանջներ	48014		68908							116922
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	502876	1278294	13652262	10210640	2812636	4512500	24324507	8661462	63712	66018889
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	393473	675019	5322729	6427087	1555784	2981323	7391680	9612031	63712	34422838
II խմբի արտարժույթով			1735182	34344						1769526
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	498506	1122201	2617551	9899423	2723419	4512500	23725746	8661462		53760808
Անտոկոս			11019335	2725302	89217					13833854
Պայմանագրային պահանջներ**				815588	907827	1607734	6481197	1320185		11132531
Պարտավորություններ բանկերի ևայլ ֆինկազմ նկատմամբ			401051	13407118	3267	130752	195088			14137276

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			9006187	4542439	3508599	7287967	6324716			30669908
թվում`ցպահանջ ավանդներ			9006187							9006187
Ժամկետային ավանդներ				4529079	3504419	7047890	5951129			21032517
այլ				13360	4180	240077	373587			631204
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով						5332738				5332738
Այլ պարտավորություններ			276695			7500				284195
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			607037	12534	130949	36750	229615			1016885
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			9683933	17949557	3511866	12991534	6519804			50424117
Այդ թվում`										
I խմբի արտարժույթով			7810446	4618481	3363294	6597411	11095539			33485171
II խմբի արտարժույթով			160157	1683579	109396					1953132
«Խոշոր» պարտավորություններ*			4388981	9275296	1133333	1933334	5340726			22071670
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			9426774	13629035	4617757	9182453	5482799			42338818
Անտոկոս			182773	3083529		124554				3390856
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելության ճեղքվածք		1278294	3968329	(7738917)	(699230)	(8479034)	17804703	8661462	63712	15594772
Այդ թվում`										
I խմբի արտարժույթով	393473	675019	(2487717)	1808606	(1807510)	(3616088)	(3703859)	9612031	63712	937667
II խմբի արտարժույթով			1575025	(1649235)	(109396)					(183606)
Այդ թվում` Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	498506	1122201	2434778	6815894	2723419	4387946	23725746	8661462		50369952
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1278294	5246623	(2492294)	(3191524)	(11670558)	6134145	14795607	14859319	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցալահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			15616272							15616272
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			600373	4730367	125000	125000	500000		63881	6144621
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	351746	1217470		1550549	2585041	5064838	18112787	7885642		36768073
Արժեթղթեր այդ թվում					774297	213327	704569	8405028	138840	10236061
առևտրային նպատակով պահվող										
վաճառքի համար մատչելի					774297	213327	704569	8405028	138840	10236061
մինչև մարման ժամկետը պահվող										
ռեպո համաձայնագրով վաճառվ										
Այլ պահանջներ	39470		162361							201831
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	391216	1217470	16379006	6280916	3484338	5403165	19317356	16290670	202721	69149751
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	307890	676150	8236380	3047355	1388042	2871385	7747315	9139058	63881	33477456
II խմբի արտարժույթով			944423	35894		866				981183
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով									63881	63881
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	388753	1217470	472414	6904371	3270600	5403165	18983106	16290670		52930549
Անտոկոս			15774138	971645	101207					16846990
Պայմանագրային պահանջներ**				820672	1013494	1729602	4452759	3557546		11574073
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ			119529	13942696	100184	199721	3603982			17966112
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ			9399098 9399098	2070915	4666000	8016530	5834960			30019803 9399098

թվում՝ ցախանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ այլ				1952635 118280	4664409 1591	7893455 123075	5338687 496273			19849186 739219
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով						5908602				5908602
Այլ պարտավորություններ			396380		9000					405380
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			828870	15335	1425	98087	3750			947467
ԸՆԴԱՄԵՆԸ			9947307	16013611	4773758	14247928	9438942			54299897
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով			7938275	2789414	4202112	7925068	10814213			33669082
II խմբի արտարժույթով			93182	894440						987622
«Խոշոր» պարտավորություններ*			5023455	9857651	98763		9374700			24354569
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			9622763	12604886	4702766	8122364	5947837			41000616
Անտոկոս			140430	4121716	9005	52				4271203
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք		1217470	6431699	-9366909	-1287994	-8844763	9878414	16290670	202721	14668387
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	307890	676150	298105	257941	(2814070)	(5053683)	(3066898)	9139058	63881	(191626)
II խմբի արտարժույթով			851241	(858546)		866				(6439)
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									63881	63881
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	388753	1217470	331984	2782655	3261595	5403113	18983106	16290670		48659346
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք		1217470	7649169	-1717740	-3005734	- 11850497	-1972083	14318587	14521308	

Զուտ և կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցախանջի մասով որը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի (պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեթղթերի պորտֆելը հիմնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերից որոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային և այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները և ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ և նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Զաղաքականությամբ» և որոնք են՝

1. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել միևնույն թողարկողի ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի քանակ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:
2. Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի ծավալ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%-ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:
3. Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվի առնելու ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%-ը:
4. Բանկի ներդրումային պորտֆելը հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 40%-ը:
5. Մեկ երկրում կատարված ներդրումների չափը այդ թվում այդ երկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները և այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգ 2ի տվյալ երկրի կշիռը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խարհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային և թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկի նվազեցում:
2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկի նվազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցիցը այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:
3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այնպես որ հնարավորին չափով նվազեցվի ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցիցը:

Իրացվելության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդիկաներ ինչպիսիք են GAPի ԶԱՄԵԼՍ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները և նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է ելնելով ակտիվների և պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկների մեջ ընդգրկվում են միայն մինչև մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթարթային մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթարթային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{ԱԳԱ}{ԲԻԱ}$$

որտեղ

ԱԻ բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԱԳԱ – ցապահանջ ակտիվներն են

ՊԳԱ – ցապահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

$ԿԻ_{\text{մինչև 90 օր}} =$	$Ա_{\text{մինչև 90 օր}} - Պ_{\text{մինչև 90 օր}}$
	ԲԻԱ

որտեղ

$ԿԻ_{\text{մինչև 90 օր}}$ բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

$Ա_{\text{մինչև 90 օր}}$ – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պահանջ 90 օր – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 **Ընդհանուր իրացվելիությունը** բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (**ԿԻ**_{մինչև 90 օր}) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչև 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 30/09/15թ AAB:

Բանկը իրականացնում է մաս իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՄԵԼՍի որը կը 30/09/15թ դրությամբ կազմել է 3.8 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1Ակտիվների կառավարման ընթացքում

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2 Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

- ✓ օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:

- ✓ ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները և միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևորը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GAPի և սպլեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3 Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝

ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրաված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն և համապատասխանաբար պարտադիր պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող ընդհանուր կապիտալը, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը

<u>Ամիս</u>	<u>Նորմատիվային կապիտալ</u> հազ. դրամ	<u>Ն 1 նորմատիվ</u>
հունվար	18,802,251	28.99%
փետրվար	18,444,602	28.79%
մարտ	21,964,843	33.40%
ապրիլ	18,638,738	27.94%
մայիս	18,662,255	27.96%
հունիս	18,929,919	28.84%
հուլիս	23,072,957	35.43%
օգոստոս	23,215,799	35.88%
սեպտեմբեր	23,423,365	35.52%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

վարկային ռիսկ	57,792,391հազ. դրամ
շուկայական ռիսկ	699,717 հազ. դրամ
գործառնական ռիսկ	279,269 հազ. դրամ

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հողվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,863,144	-	-	-	10,863,144
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,825,856	502,112	2,463,522	6,824	10,798,314
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	35,074,952	31,494	-	106,706	35,213,152
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8,931,989	95,368	-	-	9,027,357
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	8,785,061	-	-	-	8,785,061
Ընդամենը ակտիվներ	71,481,002	628,974	2,463,522	113,530	74,687,028

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հողվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը

Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,616,272	-	-	-	15,616,272
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	5,576,827	215,597	349,537	2,660	6,144,621
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	36,378,229	182,239	-	207,605	36,768,073
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10,141,472	94,589	-	-	10,236,061
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	9,008,196	1,351	1,498	-	9,011,045
Ընդամենը ակտիվներ	76,720,996	493,776	351,035	210,265	77,776,072

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

<u>Գրավի անվանում</u>	<u>Գրավի արժեք</u>
այլ արժեքիներ	1,581,900
թանկարժեք զարդեր և մետաղներ	740,584
անշարժ գույք	59,754,999
փոխադրամիջոցներ	4,897,279
հիմնական միջոց	2,929,104
պատրաստի արտադրանք	12,301,546
դրամական միջոցներ	839,161
այլ գրավ	2,728,335

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: